

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

618

Na osnovu člana 17. stav 2. i člana 72. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 46. sjednici, održanoj 8. maja 2008. godine, donijelo je

PRAVILNIK

**O OSVJEŽAVAJUĆIM BEZALKOHOLNIM PIĆIMA I
SLIČNIM PROIZVODIMA**

DIO PRVI-OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Pravilnikom o osvježavajućim bezalkoholnim pićima i sličnim proizvodima (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisuje se kvalitet, način deklariranja i drugi zahtjevi koje moraju zadovoljiti osvježavajuća bezalkoholna pića i slični proizvodi (soda-voda, sirupi, praškovi, pastile, energetska pića i pića s mineralnim solima - u daljnjem tekstu: proizvodi), kao i osnovni zahtjevi za očuvanje kvaliteta tih proizvoda.

Član 2.

(Obim primjene)

- (1) Zahtjevi propisani ovim Pravilnikom moraju biti zadovoljeni u proizvodnji i prometu proizvoda.
- (2) U smislu ovog Pravilnika promet je ponuda, uvoz, skladištenje-držanje na zalih radi prodaje ili izlaganje za prodaju.

Član 3.

(Definicija kvaliteta proizvoda)

U smislu ovog Pravilnika, kvalitet je ukupno svojstvo proizvoda uslovljeno sastavom, pridodatim materijama, tehnološkim postupcima, ambalažom, uslovima skladištenja, transporta i čuvanja koje treba da zadovolji potrebe krajnjeg potrošača.

Član 4.

(Deklariranje ili označavanje proizvoda)

- (1) Na deklariranje ili označavanje proizvoda primjenjuju se odredbe posebnog propisa o općem deklariranju ili označavanju upakovane hrane, osim ako to za pojedine proizvode ovim Pravilnikom nije drugačije propisano.
- (2) Osvježavajuće bezalkoholno piće deklarira se kao "osvježavajuće bezalkoholno piće", pri čemu se navodi osnovna sirovina od koje je proizvod dobiven.
- (3) Proizvodi iz člana 1. ovog Pravilnika stavlja se u promet samo u originalnom pakovanju.
- (4) Proizvodi koji se stave u promet u originalnom pakovanju moraju na ambalaži, etiketi, dokumentu, naljepnici, alkici, omotu ili privjesku imati deklaraciju.
- (5) Ambalaža sa zatvaračima u kojoj se proizvodi stave u promet mora imati zatvarače dizajnirane da se izbjegne mogućnost krivotvorenja ili kontaminacije.
- (6) Dozvoljeno je isticanje slike, grafičkog, slikovnog prikaza (animacije), oznake ili crteža voća, biljke i drugih proizvoda od kojih je proizvedeno osvježavajuće bezalkoholno piće, osim aromatiziranih osvježavajućih bezalkoholnih pića i soda-vode.
- (7) Deklaracija za osvježavajuće bezalkoholno piće mora sadržavati podatke o ukupnoj količini suhe materije u postocima (%), količini osnovne sirovine u postocima (%) i količini ugljendioksida (CO₂) u g/l, ako ga proizvod sadrži.
- (8) Osvježavajuće bezalkoholno piće proizvedeno od mješavina više vrsta osnovne sirovine deklarira se tako što se u listi

sastojaka navode sve vrste upotrijebljenih sirovina prema opadajućem redoslijedu.

- (9) Osvježavajuće bezalkoholno piće može se proizvoditi bez dodatka ugljendioksida (CO₂), kao negazirano osvježavajuće bezalkoholno piće, ali se tada u nazivu proizvoda mora istaknuti da je proizvod "**negaziran**".
- (10) Osvježavajuća bezalkoholna pića iz člana 10. ovog Pravilnika, izuzev tačaka f) i i), mogu se proizvoditi sa smanjenom ili reduciranom energetsom vrijednošću najmanje za 30% vrijednosti u odnosu na energetska vrijednost originalnog proizvoda, što se mora navesti na deklaraciji ("**smanjena energetska vrijednost ...%**").
- (11) Deklaracija za osvježavajuća bezalkoholna pića koja sadrže kinin, kofein i ortofosfate mora sadržavati podatke o količini kofeina, kinina i soli ortofosforne kiseline u gotovom proizvodu.

Član 5.

(Proizvođačka specifikacija)

- (1) Proizvođač je dužan prije početka proizvodnje izraditi proizvođačku specifikaciju za svaki proizvod pojedinačno koji proizvodi na osnovu ovog Pravilnika, kojom se ispunjavaju uslovi za osiguranje i očuvanje kvaliteta i uređuju opći zahtjevi za proizvode koji se stavljaju na tržište.
- (2) Proizvođačka specifikacija, osim podataka navedenih u deklaraciji, u skladu s posebnim propisom o općem deklariranju ili označavanju upakovane hrane treba da sadrži:
- evidencijski broj dokumenta;
 - vrstu i naziv proizvoda, grupu kojoj proizvod pripada prema odredbama ovog Pravilnika, seriju (šaržu, partiju ili lot);
 - datum donošenja specifikacije;
 - datum početka proizvodnje po proizvođačkoj specifikaciji;
 - kratak opis tehnološkog postupka proizvodnje;
 - datum i izvještaj o izvršenim ispitivanjima zahtjeva kvaliteta utvrđenim u proizvođačkoj specifikaciji i naziv ovlaštene laboratorije koja je ispitivanja provela;
 - vrstu i količinu upotrijebljenih komponenti i aditiva računato na gotov proizvod.
- (3) Za proizvode čiji uslovi u pogledu kvaliteta nisu propisani ovim Pravilnikom, primjenjuju se uslovi propisani za grupu srodnih proizvoda.

Član 6.

(Nazivna količina punjenja)

- (1) Nazivna količina punjenja, označavanje nazivnih količina i dozvoljena odstupanja od nazivnih količina punjenja za proizvode iz člana 1. ovog Pravilnika dati su u sljedećoj tabeli:

Nazivna količina punjenja deklarirana u gramima (g) ili litrima (l)		Dozvoljena odstupanja od nazivne količine punjenja	
Zapremina u l	Odstupanje od deklarirane zapremine	Masa u g	Odstupanje od deklarirane mase
do 0,1	± 4 ml	do 25	± 10%
preko 0,1 do 0,2	± 6 ml	preko 25 do 100	± 5%
preko 0,2 do 0,4	± 8 ml	preko 100 do 200	± 4,5 g
preko 0,4 do 1	± 2%	preko 200 do 500	± 10 g

preko 1 do 2	± 1,5%	preko 500 do 5000	± 20 g
preko 2	± 1%	-	-

- (2) Srednja vrijednost stvarnih odstupanja za uzorak od deset pojedinačnih pakovanja mora biti manja ili jednaka 40% od granice dozvoljenih odstupanja količine punjenja za nazivnu količinu navedenu u tabeli iz stava (1) ovog člana.
- (3) Prosječna količina stvarnog punjenja pakovanja proizvoda iz stava (1) ovog člana ne smije biti manja od nazivne količine punjenja.

Član 7.

(Upotreba vode)

Voda koja se upotrebljava u proizvodnji bezalkoholnih osvježavajućih pića je voda za piće, prirodna izvorska i prirodna mineralna voda koja mora zadovoljavati zahtjeve kvaliteta koji su propisani posebnim propisima o prirodnim mineralnim, prirodnim izvorskim vodama kao i propisom o higijenskoj ispravnosti vode za piće.

Član 8.

(Dozvoljena upotreba aditiva i pomoćnih sredstava)

U proizvodnji proizvoda iz člana 1., ako nije drugačije određeno ovim Pravilnikom, dozvoljena je upotreba aditiva i pomoćnih sredstava u skladu s odredbama posebnog propisa o uslovima upotrebe prehrambenih aditiva u hrani namijenjenoj za ishranu ljudi (u daljnjem tekstu: posebni propis o prehrambenim aditivima).

DIO DRUGI - POSEBNE ODREDBE OSVJEŽAVAJUĆA BEZALKOHOLNA PIĆA

Član 9.

(Definicija)

Pod osvježavajućim bezalkoholnim pićima, prema ovom Pravilniku, podrazumijevaju se proizvodi dobiveni odgovarajućim tehnološkim postupkom od vode definirane članom 7. ovog Pravilnika, šećera i/ili zaslađivača, voćnog soka ili soka od povrća, koncentriranog voćnog soka, voćne pulpe, voćne ili baze od povrća, biljnih ekstrakata, žitarica, proizvoda od žitarica, soje i proizvoda od soje, hmelja i proizvoda od hmelja, surutke i proizvoda od surutke, sirupa za osvježavajuća bezalkoholna pića, mineralnih soli i vitamina, sa ili bez dodatka ugljendioksida i ostalih aditiva dozvoljenih posebnim propisom o prehrambenim aditivima.

Član 10.

(Podjela osvježavajućih bezalkoholnih pića)

Osvježavajuća bezalkoholna pića, zavisno od pojedinih sastojaka i prehrambenih aditiva, proizvode se i stavljaju u promet kao:

- osvježavajuće bezalkoholno piće od voćnog soka;
- osvježavajuće bezalkoholno piće od voćne baze;
- osvježavajuće bezalkoholno piće od biljnih ekstrakata;
- osvježavajuće bezalkoholno piće od žitarica ili surutke;
- aromatizirano osvježavajuće bezalkoholno piće;
- energetsko osvježavajuće bezalkoholno piće;
- sirupi za osvježavajuća bezalkoholna pića;
- praškovi i pastile;
- soda-voda;
- osvježavajuće bezalkoholno piće s mineralnim solima.

**Član 11.
(Osnovni zahtjevi)**

Osvježavajuća bezalkoholna pića koja se stavljaju u promet moraju zadovoljavati sljedeće osnovne zahtjeve da:

- a) senzorska svojstva odgovaraju vrsti deklariranog proizvoda;
- b) sadrže najmanje 7% suhe materije (mjereno refraktometrom pri 20°C), ako ovim Pravilnikom nije drugačije propisano za pojedine proizvode;
- c) ne sadrže više od 3 g/l etanola, osim osvježavajućih bezalkoholnih pića od žitarica ili surutke gdje je sadržaj etanola najviše 2% v/v;
- d) ukupna količina ugljendioksida (CO₂), ako se deklarira, iznosi najmanje 2 g/l, ako ovim Pravilnikom nije drugačije propisano za pojedine proizvode;
- e) sadrže najmanje 15 mg/l odnosno ne više od 85 mg/l kininhidroklorida računato kao kinin i najviše 250 mg/l kofeina, ako ovim Pravilnikom nije drugačije propisano za pojedine proizvode.

A. OSVJEŽAVAJUĆA BEZALKOHOLNA PIĆA OD VOĆNOG SOKA

**Član 12.
(Definicija)**

Pod osvježavajućim bezalkoholnim pićem od voćnog soka, prema ovom Pravilniku, podrazumijevaju se bistri ili mutni proizvodi dobiveni od vode definirane članom 7. ovog Pravilnika, šećera i/ili zaslađivača, voćnog soka, koncentriranog ili dehidriranog voćnog soka, voćne pulpe sa ili bez dodatka ugljendioksida i ostalih aditiva dozvoljenih posebnim propisom o prehranbenim aditivima.

**Član 13.
(Posebni zahtjevi)**

Osvježavajuća bezalkoholna pića od voćnog soka koja se stavljaju u promet moraju, osim osnovnih zahtjeva navedenih u članu 11. ovog Pravilnika, izuzev tačaka b) i e), zadovoljavati sljedeće posebne zahtjeve, i to da:

- a) sadrže najmanje 8% suhe materije (mjereno refraktometrom pri 20°C) u gotovom proizvodu;
- b) sadrže najmanje 6% voćnog soka od citrus voća ili najmanje 10% voćnog soka ili voćne smjese od ostalih vrsta voća ili povrća.

B. OSVJEŽAVAJUĆA BEZALKOHOLNA PIĆA OD VOĆNIH BAZA

**Član 14.
(Definicija i posebni zahtjevi)**

- (1) Pod osvježavajućim bezalkoholnim pićima od voćnih baza, prema ovom Pravilniku, podrazumijevaju se bistri ili mutni proizvodi dobiveni od vode definirane članom 7. ovog Pravilnika, šećera i/ili zaslađivača, citrus baza, odnosno voćnih i baza od povrća, kininhidroklorida sa ili bez dodatka ugljendioksida (CO₂) i ostalih aditiva dozvoljenih posebnim propisom o prehranbenim aditivima.
- (2) Osvježavajuća bezalkoholna pića od voćnih baza koja se stavljaju u promet, uz osnovne zahtjeve navedene u članu 11. ovog Pravilnika moraju sadržavati najmanje 2% m/m odgovarajuće voćne baze, baze od povrća ili citrus baze računato na voćnu bazu čija je ukupna suha materija 42%, osim za citrus bazu limuna za koju se dozvoljava 32% (mjereno refraktometrom pri 20°C) uključujući i suhu materiju od dodatka šećera.

C. OSVJEŽAVAJUĆA BEZALKOHOLNA PIĆA OD BILJNIH EKSTRAKATA

**Član 15.
(Definicija i posebni zahtjevi)**

- (1) Pod osvježavajućim bezalkoholnim pićima od biljnih ekstrakata, prema ovom Pravilniku, podrazumijevaju se bistri ili mutni proizvodi dobiveni od vode definirane članom 7. ovog Pravilnika, šećera i/ili zaslađivača i biljnih ekstrakata, sa ili bez dodatka ugljendioksida i ostalih aditiva dozvoljenih posebnim propisom o prehranbenim aditivima.
- (2) Pod biljnim ekstraktima namijenjenim za proizvodnju osvježavajućih bezalkoholnih pića, prema ovom Pravilniku, podrazumijevaju se aromatični ekstrakti isključivo biljnog porijekla, dozvoljeni za ljudsku ishranu koji potiču od jedne ili više vrsta bilja, a dobivaju se vodenom ili alkoholnom ekstrakcijom, digestijom, maceracijom ili destilacijom različitih dijelova bilja, plodova citrusa, začina, plodova kontinentalnog i južnog voća te raznih trava.
- (3) Osvježavajuća bezalkoholna pića od biljnih ekstrakata koja se stavljaju u promet, osim osnovnih zahtjeva iz člana 11. ovog Pravilnika, moraju sadržavati ne više od 700 mg/l ortofosfata izraženo kao ortofosforna kiselina.

D. OSVJEŽAVAJUĆA BEZALKOHOLNA PIĆA OD ŽITARICA ILI SURUTKE

**Član 16.
(Definicija i posebni zahtjevi)**

- (1) Pod osvježavajućim bezalkoholnim pićima od žitarica ili surutke, prema ovom Pravilniku, podrazumijevaju se bistri ili mutni proizvodi dobiveni od vode definirane članom 7. ovog Pravilnika, žitarica ili proizvoda od žitarica, soje i proizvoda od soje, hmelja i proizvoda od hmelja, surutke ili proizvoda od surutke, šećera i/ili vještačkog zaslađivača s dodatkom ugljendioksida (CO₂) i ostalih aditiva dozvoljenih posebnim propisom o prehranbenim aditivima.
- (2) Proizvodi iz stava (1) ovog člana dobivaju se direktnom fermentacijom žitarica ili proizvoda od žitarica i od koncentriranih ekstrakata od žitarica ili surutke.
- (3) Osvježavajuće bezalkoholno piće od surutke, pored osnovnih zahtjeva iz člana 11. ovog Pravilnika, izuzev tačke e), mora sadržavati najmanje 40% surutke u gotovom proizvodu.

E. AROMATIZIRANA OSVJEŽAVAJUĆA BEZALKOHOLNA PIĆA

**Član 17.
(Definicija i posebni zahtjevi)**

- (1) Pod aromatiziranim osvježavajućim bezalkoholnim pićima, prema ovom Pravilniku, podrazumijevaju se proizvodi dobiveni od vode definirane članom 7. ovog Pravilnika, šećera i/ili zaslađivača, aroma sa ili bez dodatka ugljendioksida (CO₂) i ostalih aditiva dozvoljenih posebnim propisom o prehranbenim aditivima.
- (2) Aromatizirana osvježavajuća bezalkoholna pića koja se stavljaju u promet, osim osnovnih zahtjeva iz člana 11. ovog Pravilnika, osim tačaka b) i e), moraju sadržavati najmanje 6% suhe materije (mjereno refraktometrom pri 20°C) u gotovom proizvodu.
- (3) Ukoliko je bezalkoholno piće proizvedeno od prirodne mineralne vode ili prirodne izvorske vode sa dodatkom odgovarajuće arome sa ili bez dodatka CO₂, deklaracija mora sadržavati podatak o vrsti vode kao i navod o vrsti

oddate arome (npr. "..... voda s vještačkom aromom" ili ".....aromatizirana prirodnom aromom").

F. ENERGETSKA PIĆA

Član 18.

(Definicija energetskog pića)

Energetsko piće je proizvod koji se proizvodi od sastojaka navedenih u članu 9. ovog Pravilnika.

Član 19.

(Posebni zahtjevi)

- (1) Energetsko piće ("energy drink") mora sadržavati minimalno 10% suhe materije (mjereno refraktometrom pri 20°C) i minimalno 250 mg kofeina na 1000 ml.
- (2) Energetska pića pored ostalih dodataka, mogu sadržavati i vitamine, minerale, taurin, glukuronolakton i inozitol.
- (3) Energetska pića mogu sadržavati najviše navedenih supstanci na 1000 ml pića (referentne vrijednosti):
 - a) kofein 320 mg,
 - b) inozitol 200 mg,
 - c) glukuronolakton 2400 mg,
 - d) taurin 4000 mg.
- (4) Energetska pića obavezno se deklariraju sa svim navedenim sastojcima.

Član 20.

(Deklariranje energetskih pića)

- (1) Deklaracija za energetsko piće mora sadržavati sljedeće upozorenje:
 - a) **"Ne preporučuje se konzumiranje licima osjetljivim na kofein, oboljelim od šećerne bolesti, trudnicama i djeci, niti se smije miješati s alkoholom"**.
 - b) podatak o dozvoljenom dnevnom unosu.
- (2) Upozorenje se mora nalaziti u istom vidnom polju u kojem se nalazi naziv proizvoda i mora biti napisano slovima čija veličina ne može biti manja od slova kojima se označavaju sastojci.

G. SIRUPI ZA OSVJEŽAVAJUĆA BEZALKOHOLNA PIĆA

Član 21.

(Definicija sirupa za osvježavajuća bezalkoholna pića)

Pod sirupima namijenjenim za proizvodnju ili pripremu osvježavajućih bezalkoholnih pića podrazumijevaju se, prema ovom Pravilniku, viskozni sirupasti proizvodi dobiveni odgovarajućim tehnološkim postupkom od sastojaka navedenih u članu 9. ovog Pravilnika.

Član 22.

(Podjela sirupa)

Sirupi se stavljaju u promet sa oznakom "Sirupi za osvježavajuća bezalkoholna pića...." i to:

- a) od voćnog koncentrata ili baza;
- b) od biljnih ekstrakata;
- c) od žitarica;
- d) od surutke;
- e) za aromatizirana bezalkoholna pića;
- f) niskoenergetski sirup.

Član 23.

(Posebni zahtjevi)

Sirupi za osvježavajuća bezalkoholna pića, koja se stavljaju u promet, moraju zadovoljavati posebne zahtjeve:

- a) imati ujednačenu sirupastu konzistenciju, osim sirupa kod kojih je šećer djelimično ili potpuno zamijenjen zaslađivačem bez pojave raslojavanja, osim sirupa za osvježavajuća bezalkoholna pića od citrus baza;
- b) sadržavati najmanje 60% ukupne suhe materije ako se pakuju u nepovratnoj originalnoj ambalaži;
- c) sadržavati najmanje 45% (mjereno refraktometrom pri 20°C) suhe materije sirupa namijenjenog proizvodnji gotovih osvježavajućih bezalkoholnih pića u posebnim uređajima "post. miks" pakovanim u povratne kontejnere;
- d) kod niskoenergetskih sirupa suha materija mora biti najmanje 30% niža od suhe materije kod sirupa za osvježavajuća bezalkoholna pića (najviše 42%);
- e) količina sastojaka i aditiva u sirupu za osvježavajuća bezalkoholna pića iz ovog Pravilnika, nakon razblaživanja s vodom prema uputstvu na deklaraciji, mora odgovarati odredbama o osnovnim i posebnim zahtjevima za istovrsna osvježavajuća bezalkoholna pića, osim količine ugljendioksida;
- f) količina ukupne suhe materije u sirupima za osvježavajuća bezalkoholna pića sa sniženom energetskom vrijednošću mora biti u odgovarajućem odnosu s ukupnom suhom materijom osvježavajućeg bezalkoholnog pića koje se dobiva iz tog sirupa.

Član 24.

(Deklariranje sirupa za osvježavajuća bezalkoholna pića)

- (1) Deklaracija sirupa za osvježavajuća bezalkoholna pića osim podataka iz člana 4. ovog Pravilnika, sadrži uputstvo za upotrebu, odnosno postupak i stepen razblaživanja s vodom za dobivanje odgovarajuće vrste osvježavajućeg bezalkoholnog pića.
- (2) Na povratnom kontejneru za pakovanje sirupa namijenjenih proizvodnji osvježavajućih bezalkoholnih pića, koja se sipaju iz posebnih uređaja, mora se istaknuti deklaracija za sirup i deklaracija za odgovarajuće osvježavajuće bezalkoholno piće.

H. PRAŠCI I PASTILE ZA OSVJEŽAVAJUĆA BEZALKOHOLNA PIĆA

Član 25.

(Definicija prašaka i pastila za osvježavajuća bezalkoholna pića)

Pod prašcima i pastilama namijenjenim za pripremu osvježavajućih bezalkoholnih pića, prema ovom Pravilniku, podrazumijevaju se dehidrirani praškasti proizvodi čijim se otapanjem u vodi, prema uputstvu na deklaraciji, dobivaju osvježavajuća bezalkoholna pića.

Član 26.

(Posebni zahtjevi i deklariranje)

- (1) Prašci i pastile za osvježavajuća bezalkoholna pića, koja se stavljaju u promet, osim osnovnih zahtjeva iz člana 11. ovog Pravilnika, izuzev tačke c), moraju zadovoljavati posebne zahtjeve:
 - a) nakon otapanja u vodi, prema priloženom uputstvu, moraju sadržavati sve sastojke u propisanim količinama za odgovarajuću grupu osvježavajućih bezalkoholnih pića, koja mogu biti bistra ili mutna;
 - b) ne smiju sadržavati više od 4 g/l ugljendioksida (CO₂);
 - c) dozvoljena je upotreba natrijevog - hidrogenkarbonata.

- (2) Deklaracija praška i pastila za osvježavajuća negazirana bezalkoholna pića, osim podataka iz člana 4. ovog Pravilnika, mora sadržavati uputstvo o načinu pripreme osvježavajućeg bezalkoholnog pića od tog praška, odnosno pastila.

I. SODA-VODA

Član 27.

(Definicija i posebni zahtjevi)

- (1) Soda-voda je proizvod dobiven direktnim tretiranjem vode za piće ugljendioksidom u specijalnim bocama.
- (2) Soda-voda koja se stavlja u promet mora zadovoljavati posebne zahtjeve:
- količina ugljendioksida ne smije biti manja od 5 g/l;
 - ugljendioksid koji se upotrebljava za proizvodnju soda-vode mora biti čist i bez primjesa.

J. OSVJEŽAVAJUĆA BEZALKOHOLNA PIĆA S MINERALNIM SOLIMA

Član 28.

(Definicija osvježavajućih bezalkoholnih pića s mineralnim solima)

Osvježavajuće bezalkoholno piće s mineralnim solima je proizvod koji se proizvodi od sastojaka iz člana 9. ovog Pravilnika uz dodatak mineralnih soli.

Član 29.

(Posebni zahtjevi)

Osvježavajuća bezalkoholna pića s mineralnim solima, koja se stavljaju u promet, osim osnovnih zahtjeva iz člana 11. ovog Pravilnika, izuzev tačke b), moraju zadovoljavati sljedeće posebne zahtjeve:

- da ukupna količina mineralnih soli u proizvodu ne može biti manja od 1000 mg/l, pri čemu količina kalija ne prelazi količinu natrija.
- da sadrži minerale u količinama utvrđenim u sljedećoj tabeli:

Naziv	Dozvoljena količina u mg/l
Natrij	300 - 1500
Kalij	100 - 500
Magnezij	najmanje 5
Kalcij	10 - 100
Hlorid	300 - 1500

Član 30.

(Deklariranje)

- (1) Deklaracija osvježavajućih bezalkoholnih pića koja sadrže natrij iznad 1000 mg/l mora sadržavati i upozorenje: **"Proizvod ne smiju upotrebljavati lica kojima je preporučena ishrana sa smanjenim sadržajem natrija"**.
- (2) Upozorenje mora biti u istom vidnom polju u kojem je naziv proizvoda i mora biti napisano slovima čija veličina ne može biti manja od slova kojima se označavaju sastojci.

DIO TREĆI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31.

(Utvrđivanje usklađenosti)

Za utvrđivanje usklađenosti proizvoda s propisanim općim zahtjevima kvaliteta u svrhu službene kontrole koriste se važeće metode propisane posebnim propisom kao i druge validirane i međunarodno priznate metode.

Član 32.

(Službene kontrole i inspeksijski nadzor)

Službene kontrole i inspeksijski nadzor provodit će se na način propisan važećim zakonskim propisima.

Član 33.

(Prestanak važenja odredbi)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o kvalitetu osvježavajućih bezalkoholnih pića ("Službeni list SFRJ", br. 52/83 i 56/83).
- (2) Proizvodi koji su proizvedeni i označeni prema odredbama Pravilnika iz stava (1) ovog člana mogu biti u prometu najduže 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Član 34.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 165/08
8. maja 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
dr. Nikola Špirić, s. r.